

GAZETA TRANSILVANIEI

Abonamentul: pentru Austro-Ungaria pe un an 24 cor.; pe 1/2 an 12 cor.; pe 3 luni 6 cor., pentru România şi streindtate pe un an 40 lei; pe 1/2 an 20 lei.

ZIAR POLITIC NAŢIONAL.

Apare seara, în fiecare zi de lucru.

Redacţia şi administraţia: Strada Prundului Nr. 15. Inseratele se primesc la administraţie. Preţul după tarif şi înveială. Manuscrisele nu se înapoiază. TELEFON Nr. 226.

La moartea Mitropolitului Ioan Meşianu. Doliul Arhidiecezei.

Sibiu, 6 Februarie.

S-a stins şi el, bunul şi marele nostru Arhiepiscop...

Omul ne sunt plini de lacrimi şi sufletul încărcat de jale, nu pentru că l-am fi pierdut înainte de vreme — căci bunul Dumnezeu l-a hărăzit o vârstă aproape nonagenară — ci fiindcă l-am pierdut în zilele turburi şi de mari prefaceri, când aveam mai mult ca oricând trebuinţă de mintea sa ageră şi de experienţa vieţii sale.

Cine a servit neîntrerupt 63 ani Altarul Domnului, ajungând cea mai înaltă treaptă arhierescă, acela a văsuţ multe, a învăţat multe, a cunoscut oameni şi împrejurări, bune şi rele, şi prin urmare a strâns o comoară nepreţuită de experienţe bogate şi atât de necesare pentru a conduce cu succes destinele unei biserici, cu deosebire în vremuri de grea cumpănă.

Boala bunului Arhieru se ivise încă pe la sfârşitul lui Octombrie, anul trecut, când a început să tuşască. Tusa a fost însoţită şi de o răguşală tot mai mare, până ce în cele din urmă vocea sa atât de sonoră şi de puternică, s-a stins aproape de tot. Deodată cu această tuse însoţită de răguşală, a început să-şi slăbească şi puterile trupeşti, încât înainte cu câteva zile a trebuit să fie pus la pat.

Speranţele într-o ameliorare a stării trupeşti împunându-se din ceas în ceas, a fost chemat la patul greu al bolnavului P. S. Sa episcopul Ioan Pap al Aradului, care cu o zi înainte de decesul fatal l-a mărturisit şi cuminecat. Înconjurat de fi săi, Iancu şi Eugen, de nora s-a d-na Dr. I. Meşianu, de episcopul Aradului şi de membrii consistoriului Arhidiecezan şi-a dat apoi Joi seara la orele 5 1/2, fără dureri, sufletul în mâinile Creatorului.

Vestea despre moartea Mitropolitului Ioan, care s-a lăsat în decursul sării cu lupta fulgerului în lutreg Sibiu, a produs pretutindeni adâncă jale. Imediat s'au arborat pe toate edificiile noastre bisericesti-şcolare şi pe mănăstirea noastră catedrală — creaţia şi mândria marelui defunct — steaguri de doliu. Consistoriul arhidiecezan, intrunindu-

se în orele de seară, a notificat moartea Mitropolitului telegrafic forurilor statului, episcopilor sufragani, tuturor protopopilor, ziarelor româneşti şi a adresat de urgenţă următorul circular protopopiatelor şi parohiilor din arhidieceză:

Nr. 654 Plen.

Preaonoraţilor Doamni Protopopos biserici. Onor. preoştii eparhiale. Iubii popor credincios al arhidiecezei noastre greco-orientale române din Transilvania.

Cu profundă durere vine astăzi consistorul arhidiecezan a Vă aduce la cunoştinţă tuturor trista ştire, că preaveneratul şi iubitul nostru arhiepiscop, arhiepiscopul şi mitropolitul nostru

Ioan Meşianu

azi la orele 5 şi jum. din zi a încetat din viaţă.

Cuprins de un morb mai îndelungat, care s'a agravat treptat, bunul arhiepiscop, încungurât de cei mai de aproape ai săi, azi seară la orele 5 1/2 şi-a dat sufletul său în mâinile Creatorului, având 88 de ani ai etăţii şi peste 40 ai arhieriei.

Consistoriul arhidiecezan, intrunindu-se azi seară în şedinţă plenară, a luat măsurile de lipsă pentru o deamnă înmormântare a veneratului Arhiepiscop, şi vine prin aceasta a Vă invita pe toţi: cler şi popor, a Vă face părtaşi durerii sale, şi această durere a o exprima şi prin semnele acelea din afară, prin cari fiii cei buni îşi arată iubirea lor fiască către iubitul lor părinte.

De aceea, onorat cler şi iubit popor credincios, Consistoriul arhidiecezan dispune în privinţa acesteia următoarele:

1. La toate bisericile din arhidieceza noastră îndată după primirea acestui circulariu să se tragă clopotele dimineaţa, la amezi şi seara, până la Marţi la amezi, când se va face înmormântarea veneratului arhieru.

2. În proxima Duminecă după înmormântare să se facă în toate bisericile noastre parastas solemn întru memoria fericitului Arhiepiscop şi Mitropolit Ioan, la care va

asista întreg poporul credincios, precum şi tinerimea şcolară.

3. Acest parastas să se repeţească la 40 zile, socotite dela ziua morţii, sau unde aceasta nu s'ar putea, în Dumineca proxima următoare.

4. Tot asemenea să se repeţească parastasul la o jumătate de an şi la un an, dela 21 Ianuarie 1916.

5. Până la întregirea scaunului arhiepiscopesc şi mitropolitan să se spună la sf. Liturghie ecteniile pentru cei morţi, pomenindu-se „Arhiepiscopul şi Mitropolitul Ioan”, iar scaunul arhieresc uude se afli, să se ţină învâlit în negru.

6. Până la întregirea scaunului arhiepiscopesc şi mitropolitan la ecteniile pentru cei vii să se pomenască „Preasfinţii noştri patriarhi de a toată lumea”.

În fine se aduce la cunoştinţa onoratului nostru cler şi iubitului popor, că cârna bisericii noastre arhidiecezane pentru toată durata văduviei scaunului arhiepiscop şi mitropolitan, cu zina de azi o a luat şi o va purta consistorul arhidiecezan în sensul prescrierilor Statutului Organic; şi clerul şi poporul credincios este invitat, a se adresa în toate afacerile sale bisericesti, şcolare şi fundamentale cu toată încrederea către consistorul arhidiecezan şi respective către subsemnatul arhimandrit şi vicar arhiepiscopesc.

Sibiu, din şedinţa plenară a consistoriului arhidiecezan, ținută la 21 Ianuarie, 1916.

Dr. Ilarion Puşcariu m. p., arhim. şi vicarul arhiepiscopesc.

Dr. Octavian Costea m. p. secretar consistorial.

Telegraful Român, organul Mitropoliei, a apărut ieri într-o ediţie specială încadrată în doliu, vestind credincioşilor marea pierdere îndurată. Consistoriul fiind intrunit în permanenţă, a luat în decursul zilei de ieri toate dispoziţiile pentru înmormântarea marelui defunct.

Sâmbătă la orele 9 dim. rămăşiţele pământeşti ale Mitropolitului au fost espuse în reşedinţa mitropolitană, unde va rămănea până Luni la amiazi când se vor ridica spre a fi aşezate în biserica catedrală. În decursul zilei de ieri şi de azi mii de credincioşi şi mulţi streini s'au peronat în reşedinţa

mitropolitană, ca să vadă pentru ultima oară rămăşiţele pământeşti ale Ilustrului defunct. Pe feţele tuturor era săpată jale adâncă şi grija zilei de mâne.

Cu privire la înmormântarea de Marţi s'au luat următoarele dispoziţii: Marţi în 26 Ianuarie la 10 ore a. m. se vor săvârşi în biserica catedrală ritualurile prescise, după a căror terminare conductul funebrel pleacă spre biserica parohială din suburbiul Iosefin, în al cărui cimiteriu se vor aşeza rămăşiţele pământeşti.

Conductul trece prin strada Măcelarilor, piaţa mare, strada Cismădiei, strada Schew's, până la biserică, în următoarea ordine:

- a) un cleric îmbrăcat în stichariu negru duce crucea mare neagră; b) elevii seminariilor câte 4 în rând, cu profesorii; c) poporul credincios câte 4 în rând; d) preşedintele nostru câte 4 rând; e) crucea cea dela mormânt, purtată de un cleric îmbrăcat în stichariu negru; f) corul cântăreşilor; g) doi clerici în stichare negre, purtând lumini; h) arhierul şi preoştii slujitori; i) carul funebrel cu cosciugul; k) consistorul mitropolitan şi arhidiecezan plenar, reprezentanţii diferitelor corporaţiuni şi oaspeţii, după categoria lor.

În decursul zilei de ieri s'au lansat următoarele anunţuri funebrale:

Consistorul mitropolitan gr-or. român cu adâncă înfrigare anunţă, că binemeritul şi distinsul Arhiepiscop-Mitropolit al bisericii ortodoxe române din Ungaria şi Transilvania

Ioan Meşianu,

consilier intim actual al Majestăţii Sale ces. şi reg. apostolic, cavalier al ordinului »coroana de fer clase II«, proprietar al crucii »cei mari« »Francisc Iosif«, etc. etc. după o viaţă rodnică bogată în fapte nobile, azi la 5 1/2, oare p. m. a adormit în Domnul.

Ceremoniile funebrale se vor săvârşi Marţi, în 26 Ianuarie (8 Februarie) a. c. în biserica catedrală, de unde osemintele pământeşti ale înaltului prelat se vor transporta şi depune în cimiterul de lângă biserica patronată din suburbiul Iosefin — spre vecinică odihnă.

Binsecuvântată şi eternă i-va fi memoria!

Sibiu, în 21 Ianuarie (3 Februarie) 1916.

Familia îndoliată a lansat următorul aerolog:

Subscripţii cu inima înfrântă de durere aducem la cunoştinţă tuturor

rudenilor, amicilor şi cunoscuţilor, că prealubitul şi vrednicul nostru tată, soocr şi moş

Ioan Meşianu,

arkiepiscop al Transilvaniei şi metropolit al românilor ort. din Ungaria şi Transilvania, consilier intim actual al Majestăţii Sale ces. şi reg. apostolice, membru în casa Magnaţilor, cavalier al ordinului »coroana de fer clase II«, proprietar al crucii »cei mari« »Francisc Iosif«, etc. etc.

după o boală scurtă, la adânc bătrâneţe, în etate de 88 ani, provăzută fiind cu sfinţele taine, şi-a dat nobilul său suflet, Joi în 21 Ianuarie (3 Februarie) 1916, seara la orele 5 1/2. Rămăşiţele pământeşti ale marelui iubitului şi în veşniţei răposat se vor transporta în biserica catedrală Marţi, la 26 Ianuarie (8 Februarie) a. c. după ritualurile prescise, cari se încep la 10 oare a. m. în cimiterul bisericii ortodoxe-române din suburbiul Iosefin.

Sibiu 22 Ianuarie (4 Februarie) 1916.

Dr. Iancu Meşian, Dr. Eugeniu Meşian, ca fi. Elena Meşian născ. Grossu, Niculau Garoiu, ca noră şi gloare. Dr. Ioan Garoiu, Maria Dr. Popescu n. Garoiu, Florica Garoiu născ. Şerban, ca nepot şi nepoate.

Moartea Mitropolitului a produs şi în cercurile săseşti ale Sibiuului vii regret. »Sieb. D. Tagblatt« apredind într'un articol mai lung personalitatea defunctului scrie între altele:

„Un adevărat patriarh al bisericii şi poporului său, un prelat în cel mai nobil înţeles al cuvântului a dispărut cu el. Aproape 17 ani şi-a condus, ca demn urmaş al creatorului Mitropoliei Andreiu Şaguna, înaltul său post, dovăduindu-se în acest restimp ca un conducător probat şi înţelept al bisericii sale şi ca promovător al bunurilor spirituale şi materiale ale ei. Întotdeauna a stat în fruntea umanităţii nobile şi nu s'a lăsat nici când influenţat în ideile şi faptele sale de interese unilaterale şi de intoleranţă. Pentru aceea toţi, cari au ajuns cu el vreodată în contact şi cari i-au cunoscut caracterul curat, moral şi nobil, bunătatea şi demnitatea sa înaltă preoţească, li dau la moartea sa tributul unei pietăţi sincere”.

În decursul zilei de ieri şi azi au sosit la adresa arhimandritului Puşcariu, a familiei, şi a consistoriului mai multe sute de telegrame de condolenţă din toate părţile locuite de români. Au sosit telegrame şi din partea guvernului, şi a ministrului de culte Jankovich

Mitropolitul Ioan Meşianu.

— Date biografice* —

Arhiepiscopul şi Mitropolitul Ioan Meşianu a văzut lumina zilei în 9 Mai 1828, în frunţa comună românească Zărneşti, din comitatul Făgăraşului.

Însestrat dela natură cu un corp sănătos şi cu frumose facultăţi intelectuale, tânărul Ioan Meşianu a fost trimis la învăţătură, întâi la şcoala din sat, apoi la şcolile elementare din Braşov, la gimnaziul romano-catolic din Braşov şi în urmă la liceul romano-estole din Cluj, unde a ascultat şi terminat cursurile filozofice, anii din urmă ai liceului, după sistemul şi planul de atunci de învăţământ pentru şcolile medii.

Vijeliosii ani ai redoptării noastre naţionale ligăsească pe Ioan Meşianu în Sibiu ca elev al Institutului teologic grort. român, organizat de nou şi împărşit în mai multe cursuri din partea episcopului Andreiu Şaguna. La anul 1850 termina cursurile teologice cu succes strălucit,

dar nu îmbrăţişază imediat cariera preoţească, ci la îndemnul şi stăruinţele bărbatilor de frunte români, din partea locului, primeşte postul oferit de protonotar al Branului, pe care-l ocupă încă în toamna anului 1850, iar în anul următor 1851 trece în asemenea poziţie, în comuna sa natală Zărneşti, unde funcţionează ca protonotar până în toamna anului 1853, când îşi schimbă cariera, îmbrăţişând pe cea adevărată, pentru care era predestinat şi pe care s'a ridicat apoi până la cea mai înaltă şi mai frumoasă treaptă.

Având legături cu comuna Râşnov, în urma faptului, că se căsătorise încă la 5 Noemvrie 1850 cu Maria fiica parohului Ioan Nanu din Râşnov, credincioşii din această comună s'au exprimat dorinţa de a-l avea ca paroh în locul neputinciosului său soocr. Cu toate că pe atunci Românii inteligenţi şi harnici puteau să facă frumoasă carieră şi la administraţie, ca şi la justiţie, — Ioan Meşianu, urmând îndemnul propriu, vocaţiunii pe care o simţea în sine, şi convingeri, că va putea fi mai de folos neamului ca slujitor la altarul Domnului, se conformează dorinţei credincioşilor din Râşnov şi primeşte să fie instituit de paroh al comunei acestuia, pentru parohia a doua.

Căsătoria preotului Ioan Meşianu

cu Maria Nanu a fost binecuvântată de Dumnezeu cu opt copii, dintre cari şase acum nu mai trăesc.

În Aprilie 1857 preotul Ioan Meşianu trece din Râşnov la Zărneşti, primind parohia devenită vacantă prin moartea fratelui său Bartolomeu, iar la anul 1858 episcopul Şaguna şi consistoriul diecezan din Sibiu îl numesc administrator protopresbiter, al reşedinţa în Zărneşti, distingând astfel, după cum merita, pe omul, despre care Şaguna spunea, că *lucra mult şi bine*. În 3 Noemvrie 1860 Ioan Meşianu e numit apoi protopresbiter definitiv al tractului Zărneşti, creat de nou în locul protopresbiteratului III Braşov. Numirea s'a făcut la cererea întregii preoştii din tract, care la Ioan Meşianu vedeau intrupată fiinţa unui adevărat şef de tract, dar şi din voinţa hotărâtă a episcopului Şaguna, care îl cunoştea pregătirea frumoasă şi zelul de mână. Hrotosit întru protopresbiter a fost Ioan Meşianu în 23 Octomvrie 1860, când a făcut promisiunea solemnă în faţa lui Şaguna, că va face din tractul său un tract de model. Şi protopresbiterul Ioan Meşianu s'a ținut de cuvânt. A ridicat biserici frumoase, a înfiinţat şcoli numeroase în protopresbiteratul său, sfătuind, îndemnând şi convingând pe toţi, că neamul românesc numai aşa îşi poate asigura viitorul, dacă se aduc

din toate părţile jertfe însemnate pentru biserică şi şcoală, pentru cultura naţională românească. A înfiinţat apoi, unde a putut, fonduri pentru asigurarea existenţei şcolii române, de care era atât de mare necesitate pe acele vremuri, şi a regulat pretutindenea dotaţiunea preoţilor, a vizitat neîntrerupt şcolile, pentru a se convinge despre progresul din ele, a controlat cu scrupulozitate manipularea averilor bisericesti, pentru preoţi a reclamat porţiuni canonice dela comune, presun şi ajutoare pentru şcoli, rostind totdeauna când se afla în mijlocul poporului, vorbiri frumoase pline de îndemnuri nobile, şi făcând astfel şi eluşiunea religioasă-morală a credincioşilor.

A luat parte apoi la toate mişcările politice naţionale de pe acele vremi, ca frunţa şi conducător al Românilor din comitatul Făgăraşului. În sala de consultare a acestui comitat glasul său era ascultat şi dorinţele sale erau împlinite de cei mari. A făcut parte din conferenţa mare românească dela 1861, din congresul politic românesc dela 1833 şi din dieta Ardealului dela 1865, convocată la Cluj, unde împreună cu ceilalţi şi cu Şaguna au subscris votul separat, în care s'a protestat în contra uniunii Ardealului, făcută în forma cum s'a făcut, şi s'a cerut convocarea unei diete ardelen,

pe baza legii electorale votate din partea dietei din Sibiu, dela anul 1863/64 pentruca Românii să poată fi reprezentaţi în dietă cu demnitate, măsurată forţelor lor numerice şi intelectuale. În urma legăturilor pe cari le avea cu cei dela administraţie şi cu cei dela comanda militară, a seoptat, ea părinţii, cu copiii fugiţi în România, pentruca să scape de miliţie, să nu mai fie asupriţi prin execuţiuni militare, în schimb apoi a înduplecat pe toţi să se lase de obiceiul vechiu de a mai fugi de miliţie, ci a se supuna toţi de bunăvoie obligamentului militar.

Cu protopresbiter a trebuit însă să treacă Ioan Meşianu şi prin durerile cele mai grele ce i le-a putut pricinii moartea nemiloasă, căci în 19/31 Martie 1867 l-a murit soţia Maria, născută Nanu, lăsându-l în cea mai adâncă jale. Dar pe când pentru el pierderea aceasta a fost izvor de jale şi de durere, pentru biserica sa a fost izvor de bucurie, căci a deschis un nou viltor pentru harnicul preot de mir Ioan Meşianu, — l-au deschis lacrimile vărate pe sictul soţiei sale largul teroa de activitate, de plămănture, de creaţiuni neperitoare, terenul pe care s'a validat şi afirmat atât de bine, ca Episcop şi apoi ca Arhiepiscop şi Mitropolit.

Ca membru al congresului naţional bisericesc şi al sinodului arhidie-

*Părţi din datele biografice publicate de dr. T. V. Păcoşianu în „Tel. Rom.”

Din toate transpiră sincere regrete pentru moartea marelui defunct.

Delegațiile diferitelor ofiții, corporații și societăți, cari s-au prezentat în reședința Mitropolitului...

Din camera ungară.

Desbaterea în jurul măsurilor excepționale ale guvernului. - Chestia scumpetii. - Opoziția critică guvernului.

Budapesta 5 Febr.

După câteva ședințe ale camerei, în cari s'a desfășurat o mare dezbateri în jurul rapoartelor guvernului...

Din dezbaterile urmate în ședința din 3, 4 și 5 Februarie reținem următoarele amănunte...

Opozițianul Hugo Lächner s'a ocupat de problema scumpetii învinuind guvernul că a venit prea târziu cu măsurile de aprovizionare...

Deputații Ștefan Rakowski și contele Appony cer o ședință secretă a Camerei...

Dep. Exterhazy arată greșelile săvârșite timp de 18 luni de guvernul ungar pe terenul economic...

Deputatul Issekutz ia în apărare guvernul în contra învinuirilor aduse.

Dep. Bottlik spune că guvernul prea mult a târânat până ce s'a hotărât să pue capăt scumpetii necentenite ale alimentelor...

Deputatul Sándor ia între altele apărarea comerțului ungar, arătând că acesta n'a profitat atât de conjuncturii războiului...

Dep. Vazsonyi e de părere, că a fost greșit să se pună pe planul prim, la dezbaterile scumpetii, momente confesionale...

Dep. Pallavicini din partidul constituțional exprimă temerea, că scumpetia va ține și după război...

SITUAȚIA pe câmpul de război.

Azi dimineață am primit dela biroul de presă al prim-ministrului următoarele comunicate oficiale telegrafice:

Budapesta 6 Februarie. - Din marele cartier general al nostru se comunică oficial cu data de azi:

Pe nici unul din fronturi nu s-au petrecut evenimente mai însemnate.

Generalul de divizie Höfer, locușitorul șefului de stat major.

Pe frontul anglo-franco-ruso-german.

Berlin, 6 Februarie - Buletinul oficial al marele cartier general german e pentru ziua de azi următorul:

Pe câmpul de operații dela vest: Micile detașamente engleze, cari la sud-vest dela Messines și la sud dela canalul Labassei au încercat să înainteze...

La Bapaume un biplan englez a fost silit de noi să aterizeze. Pe pasageri i-am făcut prizonieri.

Câmpul de operații dela ost și sud-ost și pe cel din Balcani nu s-au petrecut evenimente însemnate.

Contrabanda din România. Din ședința de Vineri a camerei române reținem următorul incident:

Ministrul Costinescu răspunzând unei interpelări a d-lui G. Știrbei în chestia autorizațiilor de export, a declarat între altele:

Am să modific legea vămilor pentru ca să pue capăt cotrabandelor. Anul acesta s-a făcut atât de mari contrabande de vite, încât s-a golit țara...

Încă nu s'au început tratativele de pace cu Muntenegru, deoarece atât Mirco cât și

cel trei miniștri, cari se află încă în țeară, și cu cari comandamentul nostru stă în cele mai bune relațiuni...

Retragerea lui Salandra.

- Un discurs pesimist al prim-ministrului Salandra. - Comentariile presei.

Prim-ministrul Italiei Salandra, făcând un turneu prin orașele mai mari ale țării, a rostit zilele trecute la Turin un discurs, care produce mare senzație...

Răspunzând la discursul senatorului Ferrero din Cambiano, Salandra între altele a spus următoarele:

Rămâneți așa cum sunteți, puternici, compacți și perseveranți, pentru a sprijini azi guvernul, iar în caz de lipsă pentru a-l înlocui cu un alt guvern.

Noi suntem în tranșee, și tranșeele stelește forțele. Și poate veni momentul ca să ne retragem, bine înțelese, că toți, începând dela șef, să ne retragem. Acest moment ar putea veni...

Nu faptul acela e de însemnătate, că tocmai noi suntem la post, ci de însemnătate e, că marele partid monarhic liberal în toate tendințele divergente ale sale...

În cercurile informate din Berlin discursul lui Salandra a făcut mare senzație și se crede, că dacă ministrul - președinte anunță atât de deschis posibilitatea unei retrageri a guvernului...

Știri din Milano constată impresia deprimantă a vorbirii lui Salandra. Între altele se vorbește despre diferențe ivite între guvernul italian și statul major italian.

Știri din Milano constată impresia deprimantă a vorbirii lui Salandra. Între altele se vorbește despre diferențe ivite între guvernul italian și statul major italian.

Biserica Sf. Nicolae pentru școlile brașovene.

O nouă subvenție de 10.000 coroane.

Sinodul bisericii Sf. Nicolae din Brașov-Scheia, întrunit ieri sub conducerea părintelui protopop Dr. V. Saftu, a primit cu unanimitate de voturi propunerea comitetului parohial...

Prin votarea acestui nou ajutor, impus de vremile grele prin cari trecem, subvenținea pe care o acordă anual biserica Sf. Nicolae din Brașov pentru susținerea așezămintelor noastre școlare...

Meritul principal pentru acordarea acestui nou însemnat ajutor școlilor noastre, este fără îndoială al părintelui protopop Dr. V. Saftu, președintele comitetului parohial...

Laudă și recunoștință merită însă și comitetul parohial al bis. Sf. Nicolae precum și membrii sinodali, cari, înțelegând marea importanță ce-o au școlile noastre centrale pentru creșterea tinerimei studioase...

Tot în ședința de ieri a sinodului s'a verificat și lista alegătorilor pe anul 1916.

Scrisoare din Viena.

Conveniri Clubului Român din Viena. - Februarie 1916

Ca și în trecut se arătasă și în anul acesta, acomodat împrejurărilor obiectivele conveniri, cari constituie o necesitate destul de simțită a meseriașilor români ajunși în Viena...

Marti în 2 Februarie s'a ținut a doua convenire din anul acesta. Sala dela »Marhold« a fost iarăși ticsită de public, dornic de grațiu românesc.

Di. președinte Ilie Radu ține să mulțumească tuturor oaspeților și în deosebi D-lui general Alex. Lupu, care este patronul societății...

Di. primsecretar Al. S. Iorga ține o scurtă conferință. D-nea arată importanța industriei și a capitalului național în viața popoarelor.

tesan din Sibiu protopresbiterul Ioan Mețianu s'a distins prin vorbiri clare, temeinice și pline de putere de convingere...

misar de alegere, nu congresul, cum credea Popasu. Invită deci pe protopresbiterul Ioan Mețianu să ocupe scaunul prezidial.

Protopresbiterul Ioan Mețianu rostește o scurtă dar măduoasă vorbire, care a impresionat dâns pe toți membrii congresului electoral...

vulul protopresbiter ardelean. Cumea protopresbiterul Ioan Mețianu cât de corect, cu tact și înțelepciune și-a împlinit misiunea ca comisar consistorial de alegere...

Sinodul eparhial electoral din Arad a fost convocat pe 11 și 12 Noembrie 1873 pentru alegerea de episcop în locul lui Ivacicovici...

protopresbiterul Ioan Mețianu din Zernești. S'a pornit încă și o contra mișcare, în favorul vicarului episcopesc dela Oradea-mare...

Același sinod eparhial din Arad a ales peste câteva luni, în sesiunea ordinară, aproape cu totalitatea voturilor, vicar episcopesc la Oradea-mare pe protopresbiterul Ioan Mețianu...

Ca vicar episcopesc în Oradea-mare protopresbiterul Ioan Mețianu și-a ținut de datorință să-și cunoască bine

destecare la o viață armonioasă, bazată pe economizarea rațională. Nu ascetism dar nici viața risipitoare...

Conferența a fost aplaudată cu în-ufleșire din partea tuturor celor prezenți. S'au mai cântat de încheiere mai multe cântece naționale...

Ecouri despre Ucraina.

Legăturile din trecut dintre poporul ucrain și român.

Cetim în »Mișcarea« din Iași: S-a știu că în sesiunea actuală a parlamentului nostru, între altele chestiuni ridicate în jurul confederației europene, a fost și chestiunea Ucrainei.

Că ce s'a spus în parlamentul nostru despre această mare provincie rusă a trecut dincolo de hotare, și astfel gasim în ziarul »Știri Ucrainene«, în numărul 69 din 8 Ianuarie...

Ziarul ucrainian reievă afirmățiunile făcute de către d-nii C. Stere, P. P. Carp și Take Ionescu, conchizând, în urma obiecțiilor ce le face...

În legătură cu această chestiune găsim acum un interesant studiu asupra Ucrainei și a poporului ucrain, datorit unui profesor de geografie de la Universitatea din Lemberg.

În prefața acestei lucrări cetim următoarele:

»Poporul ucrain, în urma situației lui geografice, este vecin cu poporul român și în Bucovina și în Basarabia.

Trecutul acestor două popoare conține numeroase momente de bucurie, dară și de suferință comună.

Dela timpul lui Ștefan cel Mare încoace poporul ucrain, după răpirea independenței sale politice, a solicitat adeseori concursul și scutul Voevozii Moldovei și Munteniei.

Marele Hatman Chmelnicov a căutat să mărească puterea poporului ucrain, prin o legătură de sânge cu Voevozii moldoveni.

Am citat acest pasaj din studiul amintit, pentru a releva un fapt istoric pe care-l reținem ca simplu titlu de document.

Autorul studiului despre Ucraina este doctorul Ștefan Rudnăckij, docent pentru geografie la Universitatea din Lemberg.

(Va urma)

Pentru răniții din Făgăraș.

- Dars de seamă - (Fine.)

Colecta Dnei Ana Borzea soție de protepop cu cor. 3180 fl. ouă, lapte și făină dela următoarele: Maria Ax. Totou 2 cor. Nicolae Bălcăcian, Maria I. Bișu, Zinca Valenderfean, Georg: Cioacărelea, Maria Clora, Petru Bălcăcean, Elena Răcean, Nic. Bălcăcean, Elena Florea câte 1 coroană, George Z. mîr 60 fl. George Valenderfean 60 fl. Elena Riurean, Ioan Șimon, Paraschiva Cernea, Maria Gul câte 50 fl. Elena Simion 60 fl. Ana Covoran 80 fl. Elena Riurean, Maria, Dungu, Ana Morar, Elena Leția, Maria Daiselman, Ana Sekell, Elena Leția, Eva Bălcăcean, Maria Hobian, Ana Hobian, Elena Comănar, Elena Tomaș, Maria Florea, Nic. Bălcăcean, Ana Lesbu, Constantin Recean, Dumitru Savu câte 40 fl. Rosa Tomaș 20 fl. Victoria Filip ouă, lapte, George Bălcăcian făină, Lucreția Burlea ouă și făină, D. Dragomir ouă și făină, Plana ouă, Maria Ax. Totou ouă și făină, Cățina Boerlu, ouă, lapte și făină Maria Băcean lapte, Ana Covoran făină, Elena Florea lapte și făină, Elena Muntean ouă, Maria Comănar ouă și lapte, Tica Nicu ouă, lapte și făină, Cățina Comănar făină, Ana Căldărar ouă, George Căldărar ouă, Elena Nichifir ouă și lapte, N. N. ouă și făină, Maria G. Eșan făină, Ana N. Țintar făină, Ana, Motoc lapte, Maria Deji, Vasile Bălcăcean, Martin Eșel, Paraschiva Tărnovean, Maria Santo, Maria Vadendorfean, Marina Ștefan, Maria Forumbăcean, Maria Florea, Toma Vișu, Ana Hobian câte 20 fl.

Dna preuteasă Victoria Aron din Galați 1 colac mare, Dna preuteasă Eugenia Păcăl 1 colac mare și prin dăna 50 ouă dela Dl. notar Nicoadă din Boholt.

Colecta D-nei Ana Dr. Motoc cu cor. 54 dela următorii: Furnică 10 cor. Dr. S. Șenchea 3 cor. Dr. Nicolae Șerban 3 cor. Matelu Jiga director, C. Toma, Elena Belle, Ana Borzea, Elena Poparadu, Maria Codrea, Rosa Furea Dr. D. Vas, Elena Gabor, Elena Grecu Dr. T. Popescu, Dr. Victor Pralea, Victoria Dr. Pandrea, Marloara Dr. Partia, Elena Vialcu, Ecaterina Moldovan, G. Urdea, Ana Dr. Motoc, Aneta Stoichiță câte 2 coroane.

Colecta D-nei Maria Cernea cu cor 28 cor. 10 fl. dela următoarele: Maria Cernea 2 cor. Rozalia Popp 2 c. Maria R. Popp 2 c. Iacob Popa vicar 2 c. Elena P. Popp 2 c. Carolina Cozgaroa 2 c. Dumitru Solomon 2 c. Ludovica Popp 2 c. Rosa Netotean 2 c. Pompilia Pop, Mina Hobian, Otilia Dăbău, Hațegan, Ana Langa, Nistor Lange, câte 1 cor. Dela părintele Fătu din Hârșeu 3.50 și 100 de ouă colectate dela poporeni din comuna Hârșeu.

Tuturor susnumiților maritiminoși dăruitori reuniunii le exprimă și pe celea aceasta cele mai vii mulțumite Pentru rouaniți:

Maria Dr. Șerban prezidentă.

Zări din univers.

de Gavr. Todica.

Iată-ne într-o perioadă rară, când mult-puțin toate planetele principale sunt vizibile!

Vizibilitatea lui Mercur se va vedea dimineața, în zorile zilei, scurt timp înainte de răsăritul Soarelui. Nu însăși se și vede, dar deghisează, furieșă și ascund bine. Se furieșă aproape neobservabil în razele Soarelui. Nu abia l-am putut surprinde de v. r. ori-ori. Copernic se plîngea pe patul de moarte, că a trăit 70 de ani, dar nu l-a fost dat să vadă nici-o dată pe Mercur.

În 1 Mart (înțeleg totdeauna calendarul nou) se va afla în elongațiunea maximă vest.

Venus și Jupiter sunt luceferi de seară. În 14 Febr. la 3 ore dimineața, vor ajunge în apropierea aparentă cea mai pronunțată (conjuncțiune) oferind iarăși prilej tărînimii noastre de a se mira de „întâlnirea” celor doi luceferi. Spectacol magnific în 12, 13 și 14 seara, cu cel doi „gemeni”.

Uran apune de cu seara. Înzădar l-ai căuta cu ochii liberi. Nici cu binocul nu-l vedeți, dacă nu-l știți anume poziția.

Saturn încrește tainic în sedia Gemenilor. Cu ochian îl vedeți enigmaticile inele.

Neptun, în sedia Racului, abia se vede prin instrumente puternice.

Și acum ajung la principala planee care interesează pe astronomi:

Marte.

Se ivește seara dinspre răsărit (sedia Leului) și strălucește toată noaptea, aflându-se tocmai acum în opoziție cu Soarele.

Ar trebui să repet ceea ce am scris în numeroase folietoane de ale acestui „Gazetec”, dacă ar fi să dau

descrierea interesantului corp ceresc: Nu vidi procesul astfel. Mai bucuras volu completa scrierea mele de altădată adăugând câteva notițe din multe observații astrografice.

Publicul manifestă considerabil interes planetei vecine, decând s'au generalizat părerile unor astronomi că Marte e locuibil, și probabil locuit, de ființe ca și noi. Chiar acum am înaintea mea un tablou atrăgător. Martienii sunt adunați la o conferență științifică. Printr'un refractor gigancic privesc, pe cerul lor, Pământul cuprins de o enormă bobotă de flacări și fum dela Oceanul Atlantic până în centrul Rusiei, Arabiei și Africii de nord. Pe o masă se vede ediția „extraordinară” alui „Journal of Mars” cu știri sensaționale! BIG WAR ON EARTH = mare războiu pe Pământ. La o parte, o tablă ne indică: HOW FOOLISH! HOW FOOLISH! = Ce nebun! Ce nebun! Și Martienii privesc perduți la Pământul în flăcări.

Camil Flammarion, în al cărui Anuar Astronomic pe 1915 se află desemnul precedent, dă următoarele explicații (Annuaire p. 436):

În toți anii, frontispiciul acestui Anuar pune sub ochii cetitorilor o figură reprezentând momentul principal de peste an, precum comete, eclipe, inelul lui Saturn, aspectul lui Marte ori Jupiter, descoperiri izuare, pete solare, conjuncțiuni planetare etc. Anul de față, figura aceasta reprezintă nebula omenească văzută de pe Marte, după un desemn fantastic american, de toată actualitatea, resumând aiodomă caracteristica acestui an:

Am căutat înzădar pe pagina ce mi-a trimis din Statele-Unite, numele jurnalului din care a fost detașată. Nu l-am putut afla nici pe recto nici pe verso. Aș fi fost fericit să semnalez jurnalul pentru aplauzele cetitorilor noștri. (Va urma).

Pentru Orfelinatul românesc dela Sibiu.

Transp. din n. rul 13 al „Gaz.” 1670 c.

D-l Ioan Sabadeanu comerciant Brașov donează în memoria răposatului arhimandrit Augustin Hamza, fostul d-sale vechiu amic din tinerețe 25

La olată. 1695 c.

ȘTIRI.

- 8 Februarie n. 1916.

La înmormântarea Mitropolitului Ioan Meșianu va lua parte, precum am anunțat, un număr mare de doamne și d-ni din Brașov, cari cu trenul de azi au plecat la Sibiu. Biserica Sf. Nicolae va fi reprezentată la funeraliile de mâne prin d-nii preoți Dr. V. Saftu, și Dr. N. Stînghe, episcopii Andreiu Lupan, Dumitru Lupan, și N. G. Furnică, și membrii comitetului Nicolae Pestrea, N. Răznoveanu, N. Furnică Căstînu și I. Măzărăneanu. Din partea Brașovenilor vor mai fi depuse cununii în numele „Uniunii Femeilor rom. din Ungaria”, a „Reuniunii femeilor române din Brașov”, a „Reuniunii văduvelor”, a „Reuniunii Femeilor rom. din Brașovul-vechiu” și a Reuniunii femeilor rom. din Feldioară.

Avansamente și distincții. Au fost înaintați la rangul de căpitan: plutonierii gîtoși dr. Emil Perseca și Dimitrie Ștefănescu împărțiți la batalioanele de etapă 4/30 resp. 1/8 reg. 8, aspiranții de cadet, Ioan Moarș și Romulus Pop din bat. de sap. Nr. 12.

Cu medalia de argint clasa I: au fost distînși sergentul Grigorie Popa din reg. 23 de honvezi precum și sublocotenentul căzut pe câmpul de luptă Augustin Lazar din reg. 8 de honvezi.

Cu medalia de argint clasa II. au fost distînși stegarul Ștefan Mora din reg. 2 de honv., caporalul Isăia Roman din reg. 5 de honv., gornistul George Oniga din reg. 2 de honv., jandarmul frunțaș tit. Martin Marian precum și honvezii George Marian din reg. 8 Dumitru Lopoș și Petru Flueraș din reg. 302.

Cu medalia de bronz au fost distînși gîtoșul Alexandru Pop din reg. 20, soldații Alexandru Jurinca reg. 29 honv., Gheorghe Bălaș din reg. 4 de art., Florian Soț, reg. 7 honv., caporalul Cornel Almasan reg. 8 honv., Petru Comloșan reg. 301 honv., frunțașul Ioan Pops, reg. 302 de honv., Alexandru Raica reg. 2 de honv., Dionisie Băcilă și Nicolae Paulovici reg. 8 de honvezi și Vasile Gligor, reg. 2 de honvezi.

Concertul baronei Belle Bedeus. Măne Marți, în 8 Febr. s'ara baronesa Belle Bedeus, vestita cântăreată de operă, va da în aula gim. ev. din Brașov o serată de operă în favorul orfanilor celor căsuți în războiu. Distîna cântăreată, care va fi acompaniată la pian de doamna Selma Honlberger, va executa mai multe aril celebre din operele „Tannhäuser”, „Freischütz”, „Zauberflöte”, „Die lustigen Weiber von Windsor”, „Der Widerspenstigen Zähmung” și „Undine”. Bilete se pot cumpăra la librăria Hiesch.

Atragem deosebită atențiune a publicului nostru asupra acestei serate de înaltă plăzere artistică.

La masa studenților „V. Onițu” a contribuit: Dl. Const. C. Abuleț, proprietar în Padina, județul Buzeu în România, 12 K.

Primească generosul donator al-cere mulțumite. Direcțiunea mesei studenților.

Eliberarea consulilor din Salonic Ziarul „Berner Tageblatt” anunță, că consulul general bulgar Netkow și consulul general turc Kiamil Bey, cari fusseră deștînuți în Salonic, au sosit în 4 Februarie la Berna.

Urcarea prețului cărnii de cal și a mezelurilor. În timpul din urmă cererile după carnea de cal devin tot mai mari. Din toate părțile țării vin și în părțile noastre măcelarii de carne de cal, pentru a cumpăra în număr mai mare cal de tăiat. Faptul acesta a avut ca urmare naturală urcarea prețului căilor și astfel Magistratul orașenească s-a văzut necesitat să urce, începînd cu ziua de 5 Febr., prețul cărnii de cal și al mezelurilor, în modul următor:

1 kilogram carne de cal: 1.50 cor.; kilogram de untură, extravurată, pațetă de fiert (Leberkäse), salam de vară, câte 2.— cor., 1 k logr. căraut polonez (Polsische Wurst) 1.80 cor.; 1 bucată cărnătel 10 bani, un cărnat servelat 10 bani, iar o limbă 1.50 cor.

Castelul din Bran proprietatea orașului cum aflăm a suferit mult pe urma cutremurului dela 26 Ian. a. c. Îsemnate crepături se observă la castel, care în partea lui de sus este foarte deteriorat îndeosebi spre partea de sud și de est. De pe coperiș s'au căzut câteva sute de țigle.

O sută de milioane depuneri mai puțin înregistrăzăz casile postale de păstrare italiene dela 31 Dec. 1915 încoace, va se zică într'un timp de abia o lună, spune o știre din Lugano.

Cursul mărcel germane a fost din nou stabilit până la aite dispoziții cu C 145.50 pentru 100 de marce la trimiteri de bani în Germania.

Defraudare la posta din Rotbav. Poștarul din Rotbav (Nadász) Könyl Béla a reținut pentru sine o mulțime de pachete postale pe care oamenii din satele încredințaseră poștei de a le expedia soldaților de pe câmpul de război. Perchisiția făcută în podul casei lui Könye a confirmat acest fapt și la 1 Februarie Könye a fost arestat. Până acum s'au evaluat pagube până la 2600 C.

În atențiunea proprietarilor și arăndașilor de pământ. Toți proprietarii de pământ, cari au dat în arandă pământuri până la 1916 sunt provocați a subșterne persoaraturii orășenească până în 20. Februarie a. c. lista despre arandarea lor. În lista aceasta are a se arăta: Numele arăndașului, Locuința arăndașului, Numărul jugărilor arăndate și Arandă statorită pe un an.

Veteranul paroh Nicolae Gavrea din Bendorf și soția sa Paraschiva n. Bărbulea, sărbînd fericita lor cununie de aur, adevă 50 de ani ai căsătoriei, au binevoit a dărui 30 cor., din cari 10 cor. la fondul Andrei baron de Șaguna pentru ajutorarea cu preferință a văduvelor și orfanilor ostașilor noștri; căzuți pe câmpul de onoare, 10 cor., la fondul jublar Nicolae Cristea pentru monumentele bărbăților binecmeriți ai meseriașilor noștri și 10 cor. la fondul Victor și Eugenia Tordășlanu pentru înzestrarea școlii s'arșe. Pentru priinos, dorind fericțiilor jubilanți încă multe zile senine, exprimă sincere mulțumite, în numele Reuniunii meseriașilor sibiieni: Victor Tordășlanu preșident. —

Lipsa de zahăr în Turcia. În Turcia e acum o mare lipsă de zahăr. De acela guvernul a luat anume măsurii cu privire la d'stribuirea zahărului existent în țară. Zahărul depositat se va

vinie numai farmaciștilor și copilor mîci. La direcția generală a serviciului sanitar se ține un registru în care e notat cât zahăr poate cumpăra fiecare farmacișt. Pentru fiecare copil de lapte se va da anual câte 2 kigr. pe lună. Nimeni nu poate cumpăra zahăr decât numai cu autorizarea direcției generale a serviciului sanitar.

Cinematograful pe câmpul de luptă. Un sub-șter serie de pe câmpul de război răsesc: Eri seară s'au început din nou reprezentațiile de cinematograful. Acumne d'alecătăm zi de zi. Prețul de intrare e de 10 bani și pentru suma aceasta avem și muzică. În sală cântă muzica regimentului în bubuitul îndepărtat al tunurilor, care se aude până aici.

Un alt soldat serie: Programul reprezentațiilor noastre este de primul rang. Aici e împărțit un expert, care se îngrijește, ca pe front să ajungă cele mai actuale noutăți ale cinematografelei.

Zile fără carne în Rusia. Ministrul de agricultură din Rusia a enunțat, că e necesar, să se introducă și în țara lor două zile pe săptămîna, în cari să nu se consume carne, dacă e vorba să se împedecă exterminarea totală a vitelor. Afară de aceasta ministrul a mai propus, ca porțiile de carne ale soldaților să fie micșorate.

Ghete din țesături de acte. O idee originală s'ulevează „M. Iogălet” cum s'ar putea îmbunătăți situația cauzată prin lipsa de piele. Advocatul budapestan Dr. Weiner propune, considerând lipsa pie-

lor, ca corpul advocaților din țară să poie la dispoziția armatei tăștile de acte, pe cari le folosesc advocații, candidații lor, etc. la tribunale. Din o astfel de țesătură de piele s'ar putea face foarte bine o pereche de bocconci, și fiind în Ungaria la 10.000 de advocați, jerfa patriotică ar fi mare. După calculul lui adv. Weiner s'ar putea aduna în Ungaria vre-o 60.000 de tăști, din cari s'ar putea fabrica tot atâți bocconci în preț de circa 2 milioane coroane. Nimerită idee din partea advocaților de a lucăța poporului luptător acum la vreme de nevoie, căci în timp de pace sunt între advocați, cum se spune, și d'acea cari desbracă pe bieții oameni.

Apollo-Bio. Program penrru Luni și Marți: Întîlnirea dela miezul nopții mare dramă populară maghiară în 4 acte uriașe. Săptămîna-E/ko. (Actualități). — Salvatorul vieții (Umeresc); Trei curtezani și o fată. (Comedie în 2 acte.)

Pentru sărmanii soldați români, cărora li s'au amputat picioare sau mîni și cari și-au pierdut lumina ochilor.

Transport din n-rul trecut 13421 c. 51 f. D-1 Dr. Vas. Suclu, Blaj. 6

La olată 13427 c. 51 f.

Proprietar:

Tip. A. Mureșianu: Branice & Comp. Redactor responsabil: Ioan Laca

Din Prea Înalta Împuternicire a Maestății Sale Apostolice c. și r.

43 c. și r. Loterie de stat

pentru copuri de binefacere civile a țării din Austria. Loteria conține 21,140 Câștiguri în bani gata cu suma totală de 625.000 Coroane.

Câștigul principal:

200,000 Coroane.

Tragerea va fi publică în 10 Februarie 1916 în Viena.

un los costă 4 Coroane.

Losuri se capătă la secția loterilor de binefacere în Viena III. Vordere Zollamtstrasse 5. la direcția loteriei r. u. în Budapesta IX Palatul vama, la colecturi de loterie, trafic. Oficiu de dare, posta, și cai ferate, zarafii. Planul loteriei 6-10 pentru cumpărători gratis.

Antreprize de pompe funebre

E. TUTSEK.

Brașov, Strada Porții Nr. 3. vis-à-vis de băcănă Steaua Roșie.

Recomand Onor. public la cazuri de moarte stabilimentul meu cu toate cele necesare pentru înmormântări mai pompoase și mai simple cu prețuri ieftine.

Depou de cosciuge de metal ce se pot închid hermetic, din prima fabrică din Viena.

Fabricarea proprie a cosciugelor de lemn, de metal și imitațiuni de metal și de lemn de stejar.

Depou de cununii pentru monumente și pantlinci cu prețurile cele mai moderate.

Reprezentanță de monumente de marmură, cără funebre proprii cu 2 și cu 4 cai, precum și un car funebru vînat pentru copii, precum și cioclii.

Comande întregi se execută prompt și ieftin iau, asupra-mi și transporturi de morți înstrăinătate.

La cazuri de moarte a se adresa

Telefon interurban. 405.

E. Tutsek.

COVOARE LINOLEUM PERDELE

TELLMANN & SPEIL Târgul Grăului nr. 8.

Îngrijim și așezarea de Linoleum cu lucrători experți. Lucrările de Linoleum în Hotel Coroana sunt executate de firma de sus.

Pănzături, albituri de pat, se pot cumpăra cu prețul cel mai convenabil, în alegere mare, prețurile cele mai ieftine la

FONDATA ÎN 1888.

TIPOGRAFIA

FONDATA ÎN 1888.

«A. MURESIANU»:**BRANISCE & CO.****Braşov, Str. Prundului Nr. 15**

Acest stabiliment este prevăzut cu cele mai nouă mijloace tehnice și asortat cu tot felul de caractere de litere nouă, din cele mai moderne, în casele proprii, este pus în pozițiune de a putea executa orice comandă cu promptitudine și acurateță precum :

Cărți de știință,
Literatură și didactice.

S T A T U T E.

Foi periodice.

IMPRIMATE ARTISTICE.

Registre și imprimate

pentru toate speciile de serviciiuri.

Tarife comerciale,
industriale de hoteluri și restaurante.

C O M P T U R I,

ADRESE, CIRCULARE.

SCRISORI, COVERTE,

PREȚURI CURENTE, ȘI

D I V E R S E A N U N Ț U R I.

Programe elegante.

Bilete de vizită

diferite formate.

Bilete de logodnă și nuntă

Bilete de înmormântări

Comenzile eventuale se primesc în biroul tipografiei, Braşov, Strada Prundului Nr. 15.

Comenzile din afară rugăm a se adresa tipografiei

„A. MURESIANU”: BRANISCE & COMP, BRAŞOV.